

AMERIŠKI SLOVENE

Prvi slovenski list v Ameriki.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 4.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 8. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY, 8, 1925.

LETNIK XXXIV.

Krvavi izgredi v Italiji.

ČLANI KABINETA REZIGNIRALI; NA MESTU SO OSTALI LE FAŠISTI. — OBOROŽENE BANDE FAŠISTOV PATROLIRAJO PO ULICAH RIMA.

London. — Londonsko časopisje poroča o pouličnih bojih po Italiji, pri čemur so bile tri osebe usmrteno večje število je pa bilo ranjenih.

Železna roka italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija se čuti širno Italije. Člani kabineta so rezignirali; le Fašisti so ostali na svojem mestu.

Armada "črnih sraj" je mobilizirana. Samo v Rimu je 1.500 članov črnosrajčnikov, ki patrolirajo po ulicah oboroženi. Močni kordoni vojaštva stražijo urade Mussoliniju nasprotnih listov; Garibaldijevo društvo "Svobodna Italija" je bilo zatrto; tudi drugim fašizmu nasprotnim društvom grozi ista usoda.

Kriza v Italiji se je poostri-la z umorom socialističnega poslanca Matteottija, ker že od omenjenega časa se fašizmu nasprotni poslanci niso udeleževali sej v poslanski zbornici, ker takoj, ko se je raznesla vest o ugrabitvi in pozneje o umoru Matteottija, se je sumilo, da je to delo fašizma.

Vse organizirane politične skupine v državi so v opoziciji, a vzlic temu ima le sedanja vlada večino.

Na posloplju parlamenta so bili obešeni letaki z napisom, naj se nasprotniki fašistov obesijo. V Tuskanu in tudi po nekaterih drugih mestih so fašisti napravili veliko škodo na poslopljih, kjer so imeli nasprotniki svoje urade, tudi poročajo, da je bilo več oseb ranjenih, ki so grajali postopanje "črnosrajčnikov."

Katoličani so močno užaljeni nad surovim postopanjem fašistov, ko so le ti razdeljali pisarno katoliškega lista Corriero Toscano v Pisa in pokončali slike sv. Očeta in kardinala Maffija. Podrobnosti je pa težko dobiti iz manjših krajev, ker nasprotno časopisje je zatrto, fašistovski listi pa ne poročajo resnice.

Po zadnjih poročilih posnemamo, da policija in vojaštvo varuje železniške proge in je vse preskrbljeno, da se ohrani mir. Oblasti pa še nadalje zaplenjujejo liste opozicije; urednike istih pa mečejo v ječe. Mussolini je izjavil, da bo odredil preki sod, kjer koli bi se pojavili protifašistovski nemiri.

Toraj tudi v Italiji sedijo na bajonetih. Železna roka Mussolinija sedaj vstrahuje celo Italijo in vsa opozicija je brez moči; to posluževanje sile pa je gotovo prehod Mussolinijevega konca. Najnovejša poročila potrjujejo to trditev. Poslanci opozicije, ki so sedem mesecev bojkotirali parlament s tem, da se niso udeležili poslaniških zborovanj, so se odločili, da se udeležijo prihodnje seje, katera bo okrog 20. jan. in na tej seji se bo zahtevalo, da se aretira premier Mussolini.

Seveda se mora razumeti, da se bo Mussolini poslužil vseh mogočih sredstev ostati na površini. To zadnje poročilo pa kaže jasno, da so ure italijanskemu diktatorju štete.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

COOLIDGE — DEMOKRAT.

Obsodba demokrata, ki obsoja svojo stranko, katera si je izkopal sama svoj grob.

Washington. — Senator Dial, demokrat iz South Carolina je obrnil plašč po vetru in dejal v svojem govoru v senatski zbornici, da je prezident Coolidge najboljši demokrat. Obsodil je demokratsko stranko kot nedemokratsko in da je ameriško ljudstvo izgubilo zaupanje v to stranko. Dalje je dejal, da je demokratska stranka mogla preživetvi poraz za porazom, vsled tega, ker je prenehala biti demokratska. Kakor ovce brez voditelja smo begali sem in tja.

Izprašajmo našo politično vest in prišli bomo do zaključka, da smo sami zakrivali naš poraz in ker smo ga sami zakrivali, je tudi prav, da smo poraženi.

Dalje je dejal senator, da je poraz demokratov tudi pripisovati njih slabosti in boječnosti, kakor tudi napakom katere so številne. Napaka je bila, ko smo sledili vsaki sapi, katera je količkaj dišala po popularnosti. Pustili smo se okužiti od politične nalezljive bolezni, katera je bila prinesena iz starega kraja.

Koncem njegovega izvajanja je Dial dejal: "Britka je za nas resnica, da tih trezno misleč mož v Beli hiši je izvoljen prezident — republikanec, kateri je pa boljši demokrat, kakor pa marsikateri od demokratov, ki se je povselp do višjega mesta; Coolidge je v popolnem soglasju s temeljnimi principi demokratske stranke."

OGORČENJE HRVATOV.

Veliko je ogorčenje Hrvatov radi aretacije Radiča. — Smrt belgrajskega župana.

Belgrad. — Jugoslavija podpihuje žrjavico nemirov. Na Hrvatskem, kjer je že itak velika napetost proti sedanjim Pašičevi vladi in njenim terorju, se je ogorčenje še povečalo, radi dejstva, da so aretirali Radiča, voditelja hrvatske seljaške stranke.

Radič, kakor je razvidno iz najnovejših poročil, ni odšel iz Zagreba ko se je začela gonja od strani vlade proti njemu in njegovi stranki, ampak skrival se je v Zagrebu, od koder je dajal navodila svojim pristašam.

Odbor voditeljev Radičeve stranke je obiskal Pašiča na njegovem domu, kjer so prosili premierja, naj odredi nekaj v varstvo Radiča, ker njegovi pristaši se boje, da ga bodo nasprotniki umorili. Med tem časom, ko se je vršila ta seja med Pašičem in omenjenim odborom, je na nagloma umrl župan mesta Belgrad, Mihael Marjanovič. Novica se je kakor blisk raznesla po mestu. Zadel ga je kap.

Berlin. — Prezident Ebert se je odločil, da bo formiral nepristranski kabinet, da se konča parlamentarna kriza.

ROBERT WOODS BLISS

Robert Woods Bliss je novi ameriški poslanik za Švedsko, ki je te dni odšel na svoje mesto.

RAZNE VESTI.

Washington. — Osaga Indijanci iz Oklahoma so poslali svoje zastopnike, med njimi nekateri čisto krvni člani tega plemena v Washington, kjer se bodo sestali s tajnikom Workom in indijanskim komisarjem Burke, v svrhu dogovora glede povišanja četrtletnega odplačila od oljnega polja, ki je last tega plemena.

Raleigh, N. C. — Kenneth Hale in John Leak, črnca sta bila dne 5. jan. usmrtena na električnem stolu za roparski umor, ki sta ga izvršila dne 7. avg. nad Charlie Garwoodom iz Lexington City.

Sofija, Bulgarija. — Od tukaj poročajo, da pričakujejo viharne volitve drugi mesec v Jugoslaviji, ker je Pašič šel tako daleč s svojo politiko, da ne najde izhoda. Izhod se bo našel za časa volitev, katere bodo krvave — morda zadnje v Pašičevi karieri.

Berlin. — Zavezniški poslani so oddali kancelarju Marxu noto, v kateri obveščajo nemško vlado, da zavezniki ne bodo izpraznili zasedenega ozemlja dne 10. jan. kakor to določa versailska pogodba. Odgovor Nemčije na to noto še ni objavljen.

Leningrad, Rusija. — Tukaj je zopet povodenj povzročila veliko škodo. Voda je prestopila bregove in narasla 8 čevljev. Vse tovarne in poslopja zunaj mesta so pod vodo.

Oslo, Norveško. — Tukaj se je pričelo veliko protikomunistično gibanje. Vstanovila se je Liga, katera si je nadelo nalogo braniti državo proti boljševizmu. Vsi komunistični voditelji so obdolženi veleizdaje, kateri bodo tudi kot taki obsojeni.

Pittsburgh, Pa. — Ogenj je izbruhnil v 10-nadstropnem poslopju na Penn ave., kateri se je naglo razširil na sosedne hiše in naenkrat je bilo kakih dvanajst poslopjij v plamenih. Gasilci so neumorno delali pri čemur sta bila dva gasilca ranjena, škoda je pa cenjena na \$500.000.

New York. — Na morju je bil hud vihar, kateri je povzročil, da so vsi prekoatlantski parniki imeli zamude. Prišedši v New York, so potniki pripovedovali o strašnem viharju, ki jih je spremljal celopot in sneg je padal več dni, kar je povzročilo, da so mogli parniki počasi voziti.

ZAVEZNIŠKA NOTA NEMČIJ.

Nemčiji se je izročilo noto, v kateri se jo obvešča, da ne bodo zavezniki spraznili Cologne, kakor je bilo določeno po versailski pogodbi.

Berlin. — Dne 5. jan. je bila nemški vladi izročena nota, katera ni bila prav nič vesele vsebine za Nemčijo. Nemčiji si je že mela roke v veselju in težko pričakovala dne, ko bodo zavezniki popustili trdi prijem, s katerim držijo premagano Nemčijo. Versailska pogodba se glasi, da bi imel ta dan biti 10. jan. Omenjeni dan bo prišel, a zavezniki ne bodo premaknili svojih čet iz Cologne, ampak nasprotno še pomnožili so te čete, ker se je bilo bati izgredov.

Vprašanje, zakaj se zavezniki ne ravnaajo po pogodbi, je bilo že pojasnjeno. Z eno besedo se je odgovorilo: Nezaupanje! Da — Nemčiji ne zaupajo. Prišli so do prepričanja, da se Nemčija ni pokorila in držala obljub, po katerih bi zavezniki že sedaj zapustili omenjeno ozemlje.

Na skrivnem se Nemčija oborožuje, kar pa ni ostalo tajno, zato pa mora trpeti posledice le sama.

Na noto še Nemčija ni odgovorila.

Stavkajoči vozniki premoga prišli za delo.

Chicago, Ill. — Vozniki premoga, ki so odšli na stavko pretečeni pondeljek dopoldne so se še isti dan vrnili na delo. Ni pa še prišlo do sporazuma, ampak pogajanja se vršijo še nadalje. Obe stranki sta izvolili državnega pravdnika Crowa, kot njih glavnega razsojevalca. Crowe je določil, naj se zastopniki obeh strank javijo v njegovi pisarni jutri popoldne, kjer se upa, da bo prišlo med obema strankama do sporazuma.

Smrt nadškofa Moellerja.

Cincinnati, O. — Nadškof Henry Moeller iz Cincinnati je na nagloma v pondeljek večer na svojem domu v Norwood v starosti 75 let umrl.

Poročilo pravi, da se je nadškof prehladil na sv. večer pri polnočnici, a glavni vzrok smrti je bila srčna napaka.

Avstralija se brani "suhih" priseljencev.

Melbourne, Avstralija. — Vlada v Avstraliji je odredila, da s prihodnjo spomladjo bo v toliko poostri naseljevanje, da bo vsak priseljenec moral imeti pri izkrcanju na avstralska tla svoto \$200.00.

Film operatorji grozijo s stavko.

Chicago, Ill. — Operatorji kino gledališč v Chicago zaslužijo tedensko od \$80 do \$120. za štiri do šest urno delo na dan. Na svoji zadnji seji so sklenili, da bodo zahtevali 10 odstotkov povišanja, drugače stopijo v stavko. Toraj, ako ne bo prišlo do sporazuma med magnati kino gledališč in operatorji, bo prihodnjo soboto na platnu — tema; v žepih obiskovalcev kino gledališč pa nekaj "kvodrov" več.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

Iz Jugoslavije.

OROŽNIKI USMRILI TRI ODLIČNE HRVATE. — KRALJEVSKA DVOJICA V SKOPLJU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Srbija pije hrvatsko kri.

Srbija pije hrvatsko kri, tako se glasi poročilo, ki prihaja iz Hercegovine. Dne 27. decembra so imeli v Zagrebu vladni pristaši zborovanje, na katerem je govoril Svetozar Pribičević. Pri tej priliki je prišlo do spopada med pristaši Radičeve stranke in jugoslovanskimi fašisti, pri čemur je bilo več oseb ranjenih. Orožniki so morali odbijati napad na Pribičevićev avtomobil.

V nedeljo dne 28. decembra so imeli protestni shod v Ljubuškom v Hercegovini. Na udeležnike so navalili orožniki. Nastala je pravcata poulična bitka, pri kateri so bili trije odlični Hrvati usmrteni, večje število oseb je pa bilo ranjenih.

Ta nasilja sedanje vlade se delajo pod krinko, da preganjajo komunizem. Obračun pride gotovo, ljudstvo bo imelo zadnjo besedo.

Kraljevska dvojica v Skoplju.

Dne 13. decembra je bila slovesna služba božja v metropoliji povodom krstne slave vladarjeve. Ob 11. uri popoldne se je vršilo svečano sekajenje kolača. Nato si je kralj ogledal cerkev sv. Spasa in slavno džamijo sultana Murada. Ob 1. uri popoldan je bil svečan obed, ki ga je priredil kralj zastopnikom oblasti in meščanstva. Popoldan sta se odpeljala kralj in kraljica v okolico Skoplja in potem proti Velesu.

LJUBLJANSKA POROTA.

Drugi tat.

Alojzij Gradišek, roj. l. 1898 v Stahovici, po poklicu ključavničar brez stalnega bivališča, radi tatvine že dvakrat predkaznovan, je obtožen, da je poletil vzel Francetu Trobevšku denarnico z vsebino 34.350 dinarjev; Jakobu Hihelinu iz zaklenjene hiše srebreno moško uro z verižico, par novih čevljev, stroj za striženje las in 300 dinarjev gotovine, in skupni vrednosti 1125 Din; Antonu Goljotu v Podgorju iz zaklenjene hiše 2 para uhanov, zlato žensko uro z verižico, zlato brošo, več obleke 6 prstanov itd. v skupni vrednosti 230 dinarjev. Iz obtožnice posnemamo: Al. Gradišek je prišel dne 26. junija t.l. v gostilno Gregorja Pirša v Tuhiču za njim se je pripeljal lesni trgovec Fr. Trobevšek z Vrhpolja, nekoliko napit. Gradišek je naprosil Trobevška, ako se sme prisesti k njemu na voz do Kamnika, kar mu je zadnji dovolil. Med potjo sta se ustavila še v par gostilnah. Ko sta se peljala proti Vrhpolju, je opazil Trobevšek, da mu manjka listnica z 34.350 dinarjem ter takoj obdolžil spremljevalca, ki pa se je delal hudo užaljenega ter predlagal, naj gresta nazaj pogledat. Med potjo pa je obdolženec nalašč spustil klobuk na tla ter ga šel nazaj iskat, a se ni več vrnil, temveč je hitel v Kamnik, najel motociklista do Ljubljane, od tam pa se odpeljal z vlakom v Brežice, kjer je pod napačnim imenom Al. Urbanc z ukradenim denarjem razkošno živel.

Ko so ga mesec dni pozneje orožniki prijeli so dobili pri njem le še 3700 dinarjev.

Obtoženec trdi, da je listnico našel na vozu ker je Trobevšku padla iz žepa in da je bilo v njej le 26.000 Din. Vlooma pri Mihelinu in Goljotu pa sploh taji, dasi so našli pri njem ukradene predmete, o katerih pa trdi, da jih je kupil od neznanca v neki gostilni v Kamniku. — Porotniki so vsa vprašanja potrdili, nakar je bil Al. Gradišek obsojen na 3 leta težke ječe in na povrnitev škode in sodnih stroškov.

Obračunava proti tretjemu tatu L. Žibertu je bila na predlog njegovega zagovornika dr. Šušteršiča preložena, da se preišče obtoženčevo duševno stanje.

Težka nesreča.

Miha Meglič, 25-letni posestnikov sin iz Sv. Katarine pri Kranju, je doma na dvorišču postavljaval lestvo, ki se je zvrnila in padla nanj. Meglič, ki ima težke notranje poškodbe je bil prepeljan v bolnišnico. Njegovo stanje je resno.

Krvava osveta v Osjeku.

V nedeljo dne 14. m. m. se je odigral v Osjeku krvav dogodek, ki mu pripisujejo politično ozadje. Ko je šel nekako okoli 17. po promenadi neki Sandor Magdika, ki je imel v ostalem že mnogokrat opravka s policijo, je navalila nanj skupina mladeničev, med katerimi se je nahajal tudi Stjepan Ferehari. Ta je nenadoma potegnil nož in sunil v trebuh, enkrat pa v prsa. Magdika se je zgrudil težko ranjen na tla atentator pa je pobegnil. Kakor poročajo, gre za čin osvete. Magdika, ki je bil član "Hanao", je namreč vsled spora med Hanaovci, oblastim izdal gotove tajnosti organizacije. Zato so Hanaovci prisegli, da se maščujejo nad njim in v nedeljo je postal Magdika žrtev osvete. Njegove poškodbe so težke.

Samomor mlade devojke.

V Subotici se je ustrelila Ibi Rokenštajnova, hčerka ugledne subotičke obitelji. Samomor je povzročil veliko senzacijo, ker je bila mlada Rokenštajnova zelo lepa devojka. Motiv samomora je bila nesrečna ljubezen. — V Karlovcu se je ustrelil 18-letni gimnazijec Gjorgje Magarasceravič, sin bivšega državnega pravdnika Milana Magarascovića iz Subotice, ki je izvršil velike sleparije in poneverbe na škodo subotičke občine. Kasneje je bil Magarasceravič interniran na Stenjevci pri Zagrebu. Nesrečna usoda očetova je pa mladeniča, ki je bil poleg tega še nesrečno zaljubljen, tako vplivala, da je sklenil da si konča življenje. Krogla ga je zadel v sence in je bil takoj mrtev.

DRUŽINSKA PRATIKA

je dospela iz starega kraja za leto 1925. To leto so jo izdali v jubilejni izdaji in je lepša kot kdaj prej. S poštnino stane 25c. Naročite jo takoj, predno poide zaloga. Naroča se od Knjigarne Edinost.

EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

AROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Naš "katolicizem."

Piše And. Tomec.
(Dalje).

Večkrat, tožimo da katoliški Slovenci v Ameriki nimamo niti enega dnevnika, se naši nasprotniki smejejo, ki imajo kar tri. Čudno se nam to zdi. Toda prav zaprav je ravno nasprotno resnica: **Mi katoliški Slovenci imamo tri dnevnike, a naši nasprotniki nimajo nobenega.** Samo to je žalostna resnica, da ti dnevniki niso katoliški, temveč zagrizeno protikatoliški v rokah najhujših sovražnikov katoličanstva. Kako bi pa sicer moglo drugače biti? Pomislite, koliko pa je med nami ameriškimi Slovenci takih brezvercev, ki bi z vero in cerkvijo ne hoteli imeti nobenega opravka, ki bi ne hoteli biti cerkveno poročeni, ki ne bi hoteli dati svojih otrok krstiti, ki bi ne skrbeli, da bi njih otroci opravili prvo sv. izpoved in prvo sv. obhajilo in sv. birmo, ali če že ne drugega, ki bi ne hoteli biti vsaj cerkveno pokopani? Naj prej živijo še tako brezversko, če so v življenju še tako cerkvi in duhovniku nasprotni, hočejo nazadnje vendar, da se jih v cerkev nese in da jih duhovnik cerkveno pokopje — čudno, po smrti hoče biti pa vsak katoličan — z eno besedo; koliko je med nami takih, ki bi ne hoteli biti katoličani? Prav malo. Dobite jih morda v vsaki naselbini le par. Vseh popolnih, izrazitih slovenskih brezvercev v celi Ameriki je morda za ena dobra kravja kola.

In ta peščica, to neznatno število popolnih in resničnih odpadnikov, ki pri celokupnem narodu niti v poštev ne pride, naj bi namo poleg drugih brezverskih listov zdrževalo še kar tri dnevnike? Saj bi sami težko zdrževali samo en teden. Toraj morajo biti drugi, ki te liste zdržujejo.

Poglejmo pa zdaj, ali je med nami ameriškimi Slovenci res tako malo katoličanov ali vsaj takih, ki hočejo za katoličane veljati, da bi ne mogli zdrževati vsaj en dnevnika? Gotovo ne. Kar pogledamo številne slovenske cerkve, župnišča, šole, dvorane in druge naprave, katere katoliški Slovenci zdržujejo, in videli bomo, da za zdrževanje toliko in takih naprav je treba mnogo ljudi. In ti mnogoštevilni ljudje, ti katoliški Slovenci, ali ki vsaj hočejo veljati za katoliške, ki morejo vse te naprave zdrževati, bi ne mogli zdrževati enega samega dnevnika?!

Iz tega je jasno kot beli dan, da slovenski brezverci ne bi mogli zdrževati niti enega dnevnika, slovenski katoličani pa morejo zdrževati in jim zdržujejo tri dnevnike, le žal, da ne katoliške, temveč protikatoliške, ki po njih dan za dnem udrihajo, neprestano napadajo in sramotijo njih vero in prepričanje.

Iz vsega tega se toraj razvidi, da je med nami tako malo popolnih brezvercev, da bi sami ne mogli zdrževati en sam dnevnik in ravno tako malo tudi pravih praktičnih katoličanov, ki ne morejo, ki vsaj do zdaj niso mogli zdrževati enega samega katoliškega dnevnika.

Ko bi vsi tisti katoliški Slovenci, ki podpirajo cerkev in duhovnika, tudi podpirali katoliški tisek, bi prav lahko imeli ne enega, temveč več dnevnikov. Če lahko imajo več protikatoliških dnevnikov, ki se proti njim bojujejo, zakaj bi ne mogli imeti več katoliških dnevnikov, ki bi se zanje borili in jih branili?

Zato pa ne moremo šteti za praktične katoličane one, ki podpirajo cerkev in duhovnika in spolnujejo verske dolžnosti, ki pa obenem ne podpirajo katoliškega tiska.

Toraj je v primeri s tem le majhen del našega naroda praktično katoliški, in le majhen del popolnoma brezverski.

A, kje je velik del naroda? V sredini med dvema omenjenima elementoma. Vendar kot ves svet, se tudi mi ameriški Slovenci delimo samo v dva tabora; eden je z Bogom, drugi je proti Bogu. Velika večina ameriških Slovencev pa hoče biti polovica tu, polovica tam, hočejo biti z Bogom in hudičem. Za-

to na eni strani podpirajo cerkev in opravljajo verske dolžnosti, na drugi strani pa podpirajo protiverski tisek, združujejo kar tri protiverske dnevnike, ki se odločno bojujejo proti Bogu, veri in Cerkvi.

Da taki pol katoličani in pol brezverci ne spadajo h katoličanom, ne spadajo v Kristusov tabor, temveč spadajo k brezvercem, spadajo v Kristusov sovražni tabor, je jasno in vsled tega lahko sklepamo, da je velika večina ameriških Slovencev v taboru sovražnikov Božjih. V dokaz temu je močno slovensko protiversko časopisje. Število sovražnikov Božjih je med ameriškimi Slovenci tako veliko, kakor je veliko število naročnikov slovenskih protiverskih listov. Dandanes se po številu naročnikov katoliških listov spozna, koliko ljudi spada v Kristusov tabor, in po številu naročnikov v protiverskih listov se spozna koliko jih spada v Kristusov sovražni tabor.

(Konec prihodnjič.)

Ely, Minn.

Ravno pred božičnimi prazniki sta zadobila težke poškodbe dva rojaka, oba oženjena tukaj v Ely. Petru Skratzkiju je strlo v rudniku nogo. Antonu Papežu je pa zmeknilo kost v križu.

Poročevalec.

Forest City, Pa.

Božični prazniki so za nami. In leto 1924. je tudi odšlo in nahajamo se že v novem letu 1925.

Prva številka Vašega lista, ki sem jo ravno danes dobil me je jako navdušila. List je precej večji in je sedaj ravno prav velik. Večkrat ga izdajate če mogoče na 8 straneh in napolnite ga z lepimi povestmi, ker to imajo čitatelji najrajši.

Nesreče so na svetu vedno na dnevnem redu. Te dni se je pripetila v tukajšnji Hillside Coal and Iron Co. smrtno nesreča. Železniški voz se je odpel in je ubil na mestu nekega Irca William Connolly-a. Poškodovan je bil hudo na glavi, prsih in drugih delih telesa, kar je povzročilo, da je na mestu obležal mrtve.

Več naših fantov in deklet, ki se učijo raznih poklicov na raznih šolah so prišli tekom praznikov domov na počitnice h svojim starišem.

Družini Mr. in Mrs. Frank Geršal je te dni prinesla gospa Štoklja, krepkega sinčka, katerega so zelo veseli. Čestitke!

Naš župan Sredenshek je te dni izdal tudi ukaz, da se ne smejo drsati po ulicah, kar povzroči, da so ulice nevarne za pešce in tudi ulice se na smet. Občinstvo ta ukaz splošno odobrava.

Drugo je v naselbini vse po starem, če tudi smo že v novem letu.

Poročevalec.

Sheboygan, Wis.

Bral sem v listu "Delavska Slovenija" štev. 52 blamažo iz pod peresa nekega poročevalca, ki se imenuje Poprika. Gotovo še zelena, ker rdeča mu ne pristaja. Častitasti moram Del. Sloveniji, da si je pridobila takšnega vzornega dopisovalca. Sedaj je listu napredek zagotovljen. Lejte no, kedo bi si mislil, da ga bo ravno sheboy-

ganska paprika rešila. Vsi na umu bolni bratci mu častitajo, češ to je veliki napredek za nas in slovensko ljudstvo v Ameriki. Velik prerok je vstal med nami, pa tudi dober strelec, ampak to napako ima, da strelja samo izza plota. To je čisto prav po socialistovski, ker na odprto polje si ne upa, in ve, da je bolj varen za plotom, od tamkaj pa ja. On se vtika toraj v naš katoliški šod. To ni nič novega, to je stara reč, da vsi proti katoliški listi napadajo vse katoliške shode, in bi bilo čudno, ako bi se ob našega nihče ne obregnil. Ni pa treba zavijati resnice in trositi laži. On piše, da so bili računski prekratki in o nekem osebnem sovraštvu. Resnica je ta. Vsak kateri je videl naš šod, delovanje in trud za njega katerega smo imeli, mora dati čast našim društvam, in celi slovenski naselbini v Sheboyganu. Mi smo dosegli nekaj in napravili to, kar vi vsi protiverski fanatiki ne zmorete. Zato jih bode in boli in oh, kako? — Računi so vsi poravnani in stvar vsa urejena. Ako pa paprika ve še za kakšne račune, da so upravičeni do izplačila naj jih predloži. Plačal jih bom iz svojega žepa, njega pa nagradil za trud. Zaradi sovraštva pa vem za gotovo, da pripravljajni odbor nima sploh nobenega sovraštva radi shoda.

Jaz kot vsak član omenjenega odbora, lahko z mirno vestjo in veselim pogledom vsakega iz obraza v obraz pogledam in si po prijateljsko lahko stisnem desnice. To pa sem zapisal največ za rojake v Milwaukee, ki so se našega shoda v tako velikem številu vdeležili, da bodo vedeli kaj in kako. Našim ni treba dopovedovati, ker je vsakemu resnica znana. Paprika pa bi svetoval, da naj bi se podpisal, kadar troši v svet kaj takšnega, ampak on in tudi jaz vem zakaj se ne. Vem tudi da imaš toliko blata pred tvojim pragom, da težko čezenj vidiš, da si pa malo naredil razgled, ga pa luč po drugih ljudeh.

Ali pazi Paprika, da se ne opečeš, nikar ne gasi kar te ne peče. — Ker se mi pa smiliš, ker si začel fantazirati, sem se namenil, da te priporočim

Slavnostna otvoritev nove cerkvene dvorane sv. Jurija v So. Chicago.

(Konec.)

Po zopetnem kratkem presledku zaigra godba in zastor na odru se dvigne. Iz vsake strani pride mala krasno oblečena deklica noseč lepo iz svile narejeno "vajsenco." Te dve deklici sti bile Helena Sifferer in Rosie Lajič. Za njimi pride ta z vsake strani eden Mr. Martin Sifferer blagajnik dr. sv. Florijana K. S. K. J., z druge strani pa pride Mrs. M. Kučič predsednica dr. Marij. Čistega Spočetja K. S. K. J. Od zadaj na sredo za njima pa se je postavil preč. g. župnik Benvenut Winkler. Krasna slika je bila, ki je naredila na vse najlepši vtis.

Takoj, ko je prenehala godba se oglesi g. župnik z vprasanjem, kje so ključ nove dvorane. "Tukaj so" odgovori krepko in da z vajsenca vsakega enega, kot zastopniku in zastopnici kat. društva. Ta slika je toraj važnega pomena. Ključ se je dalo zastopniku in zastopnici kat. društva, kar pomeni v drugih besedah, to bo znanprej novi dom vseh katoliških društev v naselbini.

S kratkimi besedami je otvoril g. župnik glavni del programa. Občinstvo je temu prizoru in besedam g. župnika navdušeno ploskalo.

Nadaljna važnejša točka je bila nastop cerkvenih pevcev. Najprvo je nastopil moški zbor iz So. Chicago in za njim je nastopil mešani zbor tudi od tam. Oba sta žela pohvalo za svoj nastop od strani občinstva.

Za tem je predstavil občinstvu cerkveni odbor, ki je bil določen za ta večer kot stoloravnatelj znani Mr. William Compare slov. odvetnik in voditelj podjetja s zemljišči Miss Ana Bende in Mr. Lucinerja. Miss Bende je slovenka in je izvrstna igralka na citre, pri katerem igranju jo je z vijolino spremljal Mr. Luciner. Krasni akordi so nadvse vplivali na poslušalce, kar je tudi pričalo dolgotrajno ploskanje.

Zatem je pa stoloravnatelj pozval k besedi Mr. Romme-a urednika So. Chicaškega dnevnika "The Daily Calumet," kateri je v lepih zbranih besedah čestital najprvo č. g. župniku in zatem vsem So. Chicaškim Slovincem in Slovenkam za krasen napredek, ki so ga dosegli tekom par let.

Kot sedma točka je bil umetni ples, ki ga je plesala še mlada Miss Paulina Janc.

Osma točka pa je bila zopet petje. Nastopilo je cerkveno

pevsko društvo "Adrija" iz Chicago od sv. Štefana pod vodstvom g. profesorja Ivo Račiča. Zapeli so par krasnih pesmi žakar jim je občinstvo navdušeno ploskalo.

Nato je nastopil tajnik So. Chicaškega posojilnega društva, ki je pa pripisoval velik del te zasluge, da se je doseglo tako velik napredek v naselbini slovenskemu ženstvu.

Za njim je nastopil Mr. M. Sifferer, ki je v kratkem govoru zahvalil vse navzoče, tako tudi cerkvene odbornike in č. g. župnika za sodelovanje ter je pripomnil, da odslej se bo delovalo še bolj za napredek fare in naselbine, ko bodo imeli na razpolago lastno dvorano, kjer se bodo zbirali. Ob koncu govora mu je cerkveni odbor in stoloravnatelj Mr. William Compare podaril kot dar za njegov trud krasen "silver set," zakar se je Mr. Sifferer lepo zahvalil.

Za njim so govorili še alderman Cross, ki je tudi v krepkih besedah navajal zasluge Fathra Winklerja in vseh kat. Slovencev v naselbini.

Za Mr. Siffererjem je govorila predsednica ženskega dr. Marije Čistega Spočetja K. S. K. J., ki je pozdravila občinstvo in vsem voščila srečno in zdravo Novo leto.

Zatem so še govorili John Jerič, urednik "Amer. Slov. Edinost," Mr. W. Rosenbach, ki je zastopal Kolumbove Vi-teze in še nekaj drugih mož.

Najlepši moment je bil gotovo ob poslovu starega leta in sprejemu Novega leta. Z lepim govorom je nastopil č. g. župnik Father Winkler, ki je pojasnil velik pomen nove dvorane za prihodnost. Takoj po govoru pa je stopil na oder Mr. Ferd. Klobučar in podaril g. župniku krasen šop cvetlic v znak zahvale za njegovo delo in trud v So. Chicago. Burni aplavz je spremljal ta prizor.

V novi dvorani pa se je potem razvila prava prosta domača zabava. Najprvo so srbele pete samo mlade, a zasrbele so tudi starejše, da so se spoprijeli in zavrteli v pravem veselju, ki se ga pa doživi edino pod lastno slovensko streho.

Tako je imela slovenska So. Chicago zopet en svoj dan, katerega gotovo ne bodo tamkajšnji rojaki in rojakinje, ki tako požrtvovalno delujejo za svoj župnijo, nikdar pozabili. Rojaki le kar v tem duhu naprej!

"Na koga pa vrešči Vaša stara že cel dan?"

"Na zdravnika, se jezi, ker ji je prepovedal govoriti radi katarja."

Ponovno prosimo vse naše zastopnike, kateri imajo še kaj koledarjev Ave Maria, da nam jih takoj vrnejo. Radi bi z njimi postregli našim naročnikom, ki nas prosijo zanje. Upravišstvo.

Rosegger: Jos. Volc.

HUDA ŠPELICA

Ni pa bilo tedaj na svetu strašnejšega upnika, kakor je bila Špelica s svojim hudim jezikom. Kdor ji je bil kaj dolžan, ga je obdelavala s tako naravno silovitostjo in obkladal s tako neusmiljenimi primki, da je moral biti izmerjan zadnji krajcar. Denar je potem zavila v vogal svojega rdečega robca, ga nesla domov in varno spravila. Francelj ga je smel pogledati, kolikorkrat ga je hotel, ne pa dotekniti se ga, kajti njegovih prstov se je včasih kaj prijel, kar si je potem le v krčmi zmil. Hvalil je pa Špelico, da hujšega birača ni na svetu.

"Ti si pač zmiraš moja, ti!" je dejal in je ovil stari komolec okoli vratu. "Ti si pač zmiraš"

moja ljuba punčara. Umreti moramo pa vsi. En poljubek, če hočeš!"

"O ti trapez stari, otročji!" ga je kregala ona in če je bila posebno postrežljiva, mu je še s pestjo določila eno v rebra.

Tako sta živela ta dva človeka, leto za letom in desetletja za desetletjem. Malo sta užila veselja, in življenje je ugašalo.

Od usode je bilo pravzaprav Franceljnu odločeno, da bo zgodaj skončal, ampak huda ženska je včasih hujši ko usoda. Usoda je namreč tako nakrenila, da je prišel Francelj, revnih starišev sin, ko je bil mlad, do nepričakovane dedje dejal in je ovil stari komolec okoli vratu. "Ti si pač zmiraš"

več družega delal kot dobro jedel in pil, praznično se nosil in za zalimi obrazi gledal. To, je mislil, bodo zdaj nebesa za izdelanega, izstradanega fanta do srečne zadnje urice. In ko bo ta prišla, bo s klobukom po strani stopil pred ljubega Boga in rekel: "Tako, zdaj smo pa opravili. Ni bilo slabo, živeti v takem telesu, kakor si mi ga dal. Ali imaš znabiti še tako katero?"

Pa je prišlo drugače. Pravi malopridnik mora biti za to rojen. Francelj je bil pa siromak v malopridnosti, ni imel talenta za to. Slabo navado je imel, da je prešteval denar, kar ga je izdajal, in onega tudi, kar ga je še ostalo v žepu.

"Malo prida lump!" so ga zmerjali ljudje in so imeli prav; ker ni bil Francelj za lumpa res dosti prida. Dobro jesti, dobro piti, to mu je hudo dišalo, toda piti le, če je bil žejen, brez žeje mu je bilo pa

najboljše pivo, nažlahtnejše vino prava muka. In tak naj bi bil kaj prida lump? Vse zastoj! Jed se mu je uprla že čez nekaj dni, da je moral gibati in garati, če je hotel, da mu je dobro košilo dišalo. Prazniška obleka se mu je tudi zdele nerodna pri delu, kajti morala, da se ne konča: Oblekel je rajši staro, ponošeno, ta je pripravnejša. Delo mu je spet dalo tudi spanec, če je pa spal dalje kot osem ur, se je grozno dolgočasil. Sploh je bilo neusmiljeno pusto na svetu. Kvar-ti? Čemu? Če je dobil, si je rekel: "Denarja imaš tako dovolj, počemu ljudi slati?" In če je izgubil, mu je bilo hudo za dobridenar. Par konj si je pač kupil, da bi jezdaril, ker je čul, da je to nobel; ko ga je pa eden teh konj vrgel s sedla, kar bi bilo nobel, je o-ba vpregel v voz in sedel vanj.

Potem je šlo lepo. Toda, ker venomer tudi se ne moreš vo-

zariti po svetu in konja vsaki dan rabita dragega ovsa, ju je počasi vpregel v tovorni voz, in zdaj sta mu služila denar. Potem je poskusil s popotovanjem, pa mu je bilo kmalu žal, da bi cigani po svetu, namesto da bi zložno kje sedel in se dobro imel po svojem okusu. Samo to je bilo hudo, da na pravi okus ni mogel priti. Kar mu je bilo prvi teden všeč, mu je bilo drugi teden dolgočasno in tretji teden si je zavoljo dolgočasia že poiskal kakšno delo. Ravno tako nadlogo, da ni prišel v malopridnosti nikamor naprej, je imel z gledanjem seveda povsod dovolj, počasi mu je bila pa ena oseba le ljubša ko vse druge, in ta ena mu je rekla:

"Oho, fantič, če hočeš mene imeti, si moraš vse druge izbiti iz glave!"

Ker pa tega storiti sam ni maral, se je pa ona pripravila,

da mu to stori. Tedaj si je mislil:

"Prav ima. Zdaj to vem. Turek pa tudi nisem."

Tako je prišlo — zgolj zato, ker se mu malopridnost ni posrečila do poroke.

Ko sta šla tadva človečka po svoja krstna lista, se je pokazalo smešno, natančno in jasno to, da sta bila rojena oba Francelj kakor Špelica, dne 17. maja 1777. Kaj naj zdaj začneta s tolikimi sedmicami? Dedščina je bila do tistega časa že tudi srečno zabita. Ko ni pustila občina, da bi se tako revna človeka vzela, sta pa poudarjala to, da sta rojena oba na en dan in da imata skupaj deset sedmic, potem se že morata vzeti, posebno še, ker imata tudi čvetero krepkih rok, da se prerijeta naprej.

(Dalje sledi.)

Iz življenja in sveta.

TISOČI V ZOBH.

V Parizu, v ulici Viktorija Hugoa, stanuje že tri leta neki Jean Peret, bogati industrialec iz Marseilla. Peret je ne navadno eleganten in tudi inteligenten človek. Je pa tudi ne oženjen, dasi ima že 50 let. Usoda je hotela, da je bogati industrialec ostal nekega dne brez zdravih zob. Obiskal je številne zobozdravnike, ki so mu izdelali dragocene umetne zobe.

Gospodu Peretu je prišlo nekoč na misel, da svoje sprednje zobe izpolni z dragocenimi briljanti, pa naj ga stane ta luksuz tudi ogromne svote denarja. Rečeno, storjeno! Gospod Peret je odšel k najboljšemu zobozdravniku v Parizu in ga obvestil o tej svoji originalni ideji. Zobozdravnik mu je izjavil, da bo storil vse, da mu napravi lepe zobe z briljanti. Delo je bilo izpočetka zelo težko, no končno pa je bilo vendar izvršeno s prav dobrim uspehom. Gospod Peret je dobil šest zob z briljanti, katerih vrednost je bila ogromna, kajti znašala je nad \$100.000,00.

Sedaj pa je nastala prava senzacija ne samo za Pariz, ampak tudi za vso Evropo. Kamor je šel g. Peret, povsod so se ljudje divili njegovi kolosalni ideji, ki mu je prinesla krasne umetnostne zobe.

G. Peret je imel velik uspeh zlasti pri damah, kajti one so bile vse navdušene za njegove krasne zobe. Toda njegova radost ni trajala dolgo, kajti neki dan so ga obiskali tatovi, ki so hoteli na vsak način priti do posesti dragocenih briljantov.

Ko je nekega dne g. Peret ležal na svojem fotelju in čital časopis, je vstopil v sobo njegov sluga in mu naznanil, da želi z njim govoriti neki Jean Clemens, trgovski potnik. G. Peret, ki navadno ni sprejemal gostov po obedu, je vendar ukazal slugi, da dovoli gostu, da vstopi v sobo.

Po kratkem razgovoru v sobi, je tujec udaril Perefa z nekim topim orodjem po glavi. Industrialec je padel takoj v nezavest, a napadalec je izkoristil ugodno priložnost in pobral vse briljante iz zobovja. Pri tem poslu mu je hipoma prišlo na pomoč nekaj drugih

pomagačev. Vsi pa so po izvršenem zločinu takoj zbežali.

Čim je Peret prišel k zavesti, je takoj uvidel, kaj se je zgodilo. Odšel je na policijo in prijavil celo zadevo. Policija je takoj uvedla energično preiskavo in takoj izdala tiralico za storilce. Doznala je tudi, da se pravi krivec ne zove Clemens, ampak Viktor Lamyem. Tiralice pa doslej še niso dale pravega rezultata.

Ker se je policija prepričala, da so napadalec zapustili Francijo, je izdala za njim še mednarodno tiralico, katero so prejela tudi naša policijska ravateljstva.

ESKIMSKO LETO.

Eskimi delijo leto na 13 mesecev, ki se imenujejo: kapidru — januar, kar pomeni zima je, Eskimo zmrzuje; hikermuun — februar: solnce se vrača; i-kiakparni, marec: solnce se dviga; avoniri, april: tuljenj ima mlade; pečialervi, maj: tulnjevi mladiki gredo v vodo; kavaruvi, junij: tuljni se golijo; noerni, julij: severni jelen ima mlade; itšjavi, julij avgust: ptice gnezdi; itšjavi samo avgust: ptički se valijo; ameraini, september: severni jelen potuje na jug; amerairni, oktober: severni jelen potuje na jug; akuaiarvi, november: Eskimi si delajo zaloge; hikernillun, december: solnce se izgublja. Letne čase določajo Eskimi po stanju leda in snega. Opingan je pomlad: ko se sneg na ledu izgublja ter se led taja. Avra je poletje, ko ni več snega. Okeo je zima in traja ostalih osem mesecev. Eskimi imajo torej le tri letne čase, jeseni ne poznajo.

MODERNI PIRATI.

Listi poročajo zopet o napadu morskih roparjev na parnik. Tokrat pa se je po hudem boju izjalovila drzna nakana. Francoski parnik "Francisco," ki je prodal ameriški tihotapski ladiji večjo množino žganja, da ga popelje v Zedinjene države, kjer je alkohol vsled prepovedi drago in zato zelo iskano blago, so napadli prihodno noč tihotapci, ki so hoteli zopet dobiti svoj denar nazaj. Razvil se je hud boj v katerem pa so napadalec podlegli. Razbojniki so se nato umaknili na svojo ladjo in jo hitro odkurili.

POLITIKA NESE.

V juniju l. l. je umrl v Montreuxu neki Markwald, ki je bil rojen leta 1851. v Berlinu in postal kasneje angleški državljani. V svoji oporoki se je ta bogataš spomnil prvakov angleške delavske stranke in je zapustil MacDonaldu, Snowdenu, Swanwicku, Ponsombyju, Brookwayu in drugim socialističnim veljakom prav lepe denarce. Pa naj kdo reče, da politika ne nese!

DOBER SVET.

Vsakemu je znano, da se včasih kar naenkrat ne moremo spomniti, kako se ta ali oni piše, kako se glasi ime kake trdke, kje stanuje kak prijatelj itd. Včasih se tudi zgodi, da pozabimo na svoje lastno ime. Neki mladi Anglež se je nastanil v pariškem hotelu, pa je pozabil nanj. Zjutraj po prihodu je šel v mesto, da si ga ogleda. Ulico za ulico, trg za trgom je že prehodil, utrudil se je in lačen je postal. Hotel je iti nazaj v svoj hotel, da bi jedel in se naspal. Misli je in si belil glavo, a nikakor ni šlo, ni se mogel spomniti na ime hotela in tudi ne na dotično ulico. Letal je po mestu okoli in iskal, nazadnje je bil le še bolj truden, dobil pa ni nič. Ni pa znal niti ene francoske besede in zato tudi vprašati ni mogel, kje je tak ali tak hotel. Tudi denarja ni imel nič pri sebi, vse je bil pustil v hotelu. Naenkrat pa opazi med mimoidočimi nekoga, ki sta ga vsa njegova zunanost in pa obnašanje označila za Angleža. Kar padel mu je v naročje in mu potožil, v kakšni zadregi je. Zamišljen je gledal Anglež nekaj časa predse, nemogoče

mu je bilo iz dobljenih podatkov sklepati na ulico in na hotel. Pa mu pride dobra misel. "Ali ste morebiti po svojem prihodu v hotel odposlali že kakšno pismo ali dopisnico?" ga je vprašal. — "O, da!" se je glasno odgovoril, "pisal sem svojemu očetu v Newcastle (njukasl) in sem mu naznanil, da sem srečno prišel v Pariz." — Vsak hotel in vsaka večja gostilna ima lastne pole papirja s sliko stavbe ali pa tudi take ilustrirane dopisnice, z naslovom seveda. Že zaradi reklame. Na to se je spomnil Anglež in je spraševal naprej: "In morda ste pisali na hotelski papirni poli ali pa na ilustrirani dopisnici?" — "Res je, poslal sem dopisnico s podobo in z naslovom hotela." — "No, potem pa telegrafirajte domov in vprašajte, kje stanujete. Bližnji telegrafski urad vam lahko pokažem." — Šla sta tja, telegrafirala, pozabljivi mladi Anglež je kar tam počakal na odgovor in se podal potem dobre volje "domov."

GOSPODINJSKE UMETNIJE.

So gospodinje, pri katerih imajo najpreprostejši jedi tako pikanten okus, da smo vedno znova iznenadeni in bi radi izvedeli za vzrok. Žal dobimo le redko zaželeno pojasnilo, ker večina gospodinj svoje tajnosti skrbno čuva. Naj zato mi tu izdamo nekaj takih gospodinjskih umetnij.

Raztepeno jajce je mnogo izdatnejše in slastnejše, ako mu pri stepanju prisujemo zdrobljenega parmezanskega sira, in sicer na vsako jajce za nožev žlico sira. Valjano testo postane rahlejši in izdatnejši, ako stepemo beljak v sneg in pridamo testu polno žlico stop-

ljenega sirovega masla. Mesečne klobase ne pokajo, ako jih, preden jih denemo v peč, vtaknemo v vrelo vodo in povaljamo po pšenični moki. Lepo rjave in zelo okusne postanejo, ako jih denemo v žareče-vročico (ne emajlirano) ponev in jih brez sirovega masla ali masti lepo počasi pečemo, pri čemer jih moramo neprestano enakomerno obračati. Na ta način se pražijo tudi zeleni slaniki, ki se morajo nekaj ur prej posoliti in dobro presušiti. Janjčki in omlete so rahli in visoki, ako jim primešamo v testo kuhan zmečkan krompir. Mlečni riž je mnogo okusnejši, ako ga tik preden ga nesemo na mizo, potresemo s svežim beljakovim snegom. Bobi postanejo okrogli in polni, ako za polnitev namenjeno marmelado prej dobro pregrejemo, preden jo vložimo v testo. Telečja pečenka dobi zelo pikanten okus, ako jo prejšnji večer za nožni hrbet na debelo pomažemo z gorčico in jo pečemo drugi dan, ne da bi jo oprali. Rozine in korinte ne zlezajo v pogačo, ako jih poprej povaljamo v moki. Jedilna sol se ne strdi v kepe, ako ji primešamo za nožev ost maizene. Tudi od sveže pečene kruha lahko režemo tanke kose, ako se poslužimo vročega noža.

Z NEBA JE PRIŠEL.

Novi "jud" je pokazal, da ima zelo krepka pljuča in da jih zna imenitno uporabljati. Po nekoliko dneh vpraša mali Jožka: "Mama, kaj ni res, da je prišel moj mali bratec iz nebes?" — "Da, moj sinček" odgovori mati. Po kratkem odmoru se oglasi Jožko: "Angeljčkom ne smemo vzeti za zlo, da so ga vrgli iz nebes, ko je vendar tako kričal; ni res mama?"

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

POZOR NAROČNIKI!

Mi želimo, da vsi naši naročniki dobe naš krasni stenski koledar za leto 1925. Kdor ga želi, naj se zgleda pri lokalnem zastopniku, ali pa piše naravnost na upravnishvo ponj.

Obenem želimo opozoriti tudi vse one, katerim je naročnina potekla, naj blagovolijo isto zopet ponoviti. Številka poleg Vašega naslova znači, do kdaj imate list plačan. Točno obnavljanje naročnine veliko pomaga. Z listom so veliki stroški, zato je treba naročnino redno plačevati; seveda, katerim ni mogoče prav tedaj, ko mu naročnina poteče ga radi počakamo. Toda kdor more, pa naj takoj naročnino obnovi, ko mu naročnina poteče. Zakaj pošiljanje zastopnikov okrog stane veliko denarja. Zato naročniki zavedajte se sami svojih dolžnosti.

Za nenaročnike stane naš stenski koledar 40c. Naročite si ga, dokler zaloga ne poidel!

Upravišstvo.

10 AKROV NA WOLF ROAD

\$450.00 v gotovini, ostanek \$30.00 mesečno.

Poleg hitro rastočega predmestja v južnem delu mesta z dobro zvezo Rock Island R. R. do osrčja mesta. Ob kameniti cesti; cena \$3.000. Lahko tukaj živite in ste neodvisni v par letih. Vživite lahko mestno, kakor tudi življenje na deželi in vas ne ovira hoditi na delo v mesto.

Naslov:

L. H. LAHON,
1115 W. 80th St.,
CHICAGO, ILL.

Phone: PROSPECT 5928. in CANAL 0098.

C. J. Evančič

SLOVENSKI ODVETNIK

Uradije tudi v uradu "A. S. in Edinost" vsako sredo večer od 6. ure naprej. — Za posebni slučaj se ga lahko pokliče takoj.

1849 — W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Izobrazba ima svoj dom v knjigah!

Nove knjige! Nove cene!

V zalogo smo dobili raznovrstne nove podučne knjige. Naročite si jih in opremiti z njimi svojo knjižnico.

Naročilom je vedno pridjati potrebno svoto, v čeku ali money orderu.

POUČNE KNJIGE.

Abecednik	.45	Perutninar	.20
Angleščina brez učitelja	.35	Pregledna karta S. H. S.	.25
Breskev in marelica	.40	Podkovstvo	.75
Besednjak, angleško - slovenski, Dr. F. J. Kern	5.00	Podrobni načrt za proučevanje veronauka na ljudskih šolah	.25
Državlanski katekizem, pouk za dobavo državlanskega papirja	.10	Praktični sodjar vez	2.00
Domači zdravnik, župnika Kneippa	1.50	Poštno izrazoslovje	.25
Domači živinozdravnik, Dular	.75	Praktični hitri računar, vez. v angleškem jeziku	.75
Francoska slovnica	.75	Pravila za oliko	.75
Gospodarski nauki	.50	Poljedelstvo I. in II. zv. po	.60
Grško - Slovenski slovar A. Dokler trd. vez.	3.00	Pravoslovje	.45
Gospodarska geografija	1.25	Računar v kronski veljavi	.75
Grafenauer Slov. čitanka za srednje šole	.75	Rabojemno pravo	.45
Higijena na kmetih	.75	Reja domačih zajcev	.45
Kako si ohranimo ljubo zdravje I. II. III. zv.	.50	Ročni spisovnik	.35
Kateheze za prvence	.35	Slovenski pravopis	.50
Katekizem slov. - angl.	.45	Slovarček - k Ovidijevim pesmim, Dokl.	.75
Knjigovodstvo	.25	Slovanske besede v slovenščini	.75
Kratka Katehetika	.20	Sadno vino ali sadjevec	.50
Knjiga uradnih vlog	.45	Sadje v gospodinjstvu	.75
Kubična računica	.75	Slov. Lat. Nemški rastlinski imenik	.25
Mladeničem, prevz. škof Jeglič	.40	Slov. stenografična čitanka	.59
Nasveti za hišo in dom, trdo vez.	1.00	Slov. stenografija I. del	.60
Nasveti za hišo in dom, trdo vez.	1.50	Slov. stenografija II. del	.60
Nemščina brez učitelja I. zvezek	.45	Samoznaki slov. stenografije	.15
Nemščina brez učitelja II. zvezek	.45	Varčna kuharica	1.50
Naša zdravila	.60	Učitelj v boju proti alkoholizmu I. in II. Del	.50
Nauk o čebelarstvu	.50	Učna živinoreja	.45
Občinski red	.45	Uvod v filozofijo A. Ušeničnik	1.25
Osnutek Slov. Narodnega Gospodarstva	.75	Zaznamek okrajšave korespondenčnih pisem	1.00
Osnovna navodila za zdravljenje Malarije	.15	Zdravilna želišča	.45
		Zeninom in nevestam	.25

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd St.

Chicago, Ill.

PRIDITE
IZ
SEVERA

PRIDITE K NAM...

Želite začeti s hranilno vlogo ali varno investirati Vaše prihranke.

Posojujemo denar na poljubne obroke na zavarovane in dogotovljene hiše.

Pošiljamo denar v Jugoslavijo in druge kraje Evrope.

Pri nas lahko kupite parobrodni listek na katerokoli črto.

Ako potrebujete nasveta v kakšni stvari, naše zanimanje je Vaš uspeh.

PRIJAVITE SE

na banki, ki je znana po vseh Zedinjenih državah

KASPAR AMERICAN STATE BANK

je sigurna in konservativna banka

Sigurna banka za vložiti Vaš denar.

1900 BLUE ISLAND AVE.
vokal 19. ceste

CHICAGO, ILLINOIS

PRIDITE
IZ
JUGA.

PRIDITE
IZ
VZHODA

Odrpito v torek — četrtek in soboto večer.
Odrpito tudi ob nedeljah do poldne

Vokal Blue Island Ave. in 18. ceste.

Chicago, Ill.

HAGARIN SIN

ROMAN. PAUL KELLER. — F. O.

Robert pogleda s svetlimi očmi lepo deklico in jo nehoti prime za roko. Ni se branila in izpustil ji šele roko, ko mu je rekla:

"Tega mi ne bo nihče ukazoval, tudi teta ne. Odpisala mu bom: naj mi vedno ne ukazuje, jaz se zabavam, s komer se hočem."

Zvečer istega dne, ko se je Robert vrnil, je stopila Kristina tiho k njemu, ko je sedel sam pri mizi. Usedla se je k njemu na klop in položila svoje roke k njegovim.

"Robert," pravi kolikor mogoče nepristransko, "danes sem bila z očetom v mestu in nekaj kupila za Vas. Zdaj, ko se bliža zima, potrebujete marsikaj perila. To sem kupila. Bila je razprodaja in zato prav poceni. Oče mi je dal denar in vse sem napisala na listek. Polagoma se vam bo odtrgovalo pri plači. Tudi novo obleko si lahko naročite pri krojaču. Za zdaj jo plačamo mi. Vam je to prav?"

Pobesil je oči in ni mogel od sramu in hvaležnosti izreči besedice. Nalaho je igral s prsti na mizo.

Ta deklica ga je rešila — rešila umazanosti in sramote. Njegova popotna obleka je bila bedna in slaba. Med temi domačimi, dostojnimi ljudmi se je zdel kot capin, kot človek, ki nima svatovskega oblačila. Zadnje nedeljo se ni dal videti, češ, da mu ni prav, in je ostal v postelji, dokler ni imel dela.

In zdaj ga je rešila ta deklica, uvrstila med druge, dala mu dostojno obleko, nedeljsko obleko.

"Gospodična Kristina, prav dobri ste do mene," pravi tiho. Ona položi svojo roko na njegovo, ga pogleda z veliko ljubeznijo in reče:

"Rada vam vedno pomagam, če morem. Le povejte mi vedno, če vam kaj manjka. Hočete?"

"Da, rad."

"Nikomur ni treba nič vedeti o obleki, tudi moji materi ne. Vsi lahko mislijo, da ste imeli sami denar in si kaj priskrbeli. Sicer naj Vas to ne teži. Ne bo dolgo, ko bo z Vami čisto vse lepo v redu."

Neko vprašanje ga muči.

"In — gospodična Lora — ve to?"

Odkimala je.

"To ni za Loro," pravi in odide iz hiše.

Ozre se za njo. To je pač najboljši človek, ki ga je srečal. Tako dobra je z njim. Misli in skrbi zanj. In kako ga je pogledala. S takimi očmi!

Sladek občutek je prevzel godčevo dušo, toda to ni sreča, ampak bojazen in strah.

Ko pride Robert v svojo sobico, najde velik zavoj s spodnjim perilom, nogavicami, predsravniki, ovrtniki in dvema ovrtnicama, tudi lep klobuk, ki mu je čisto prav.

Zraven leži listek z dolgim, ki je smešno majhen. Ker ni imel po navadi mladenič pojma o vrednosti dobrega perila, se

ni nič pomišljal in je bil srečen z novo posestjo.

Ko je uprav z veliko zadovoljnostjo vedno zopet znova vse pregledoval in si še enkrat primerjal klobuk pred majhnim ogledalcem, vstopi Gottlieb Peuker. Ko zagleda to krasoto, obstane z začudenim obrazom.

"Poglejte no — potem pa zopet lahko spravim."

Zelo počasi vzame mošnjiček iz žepa in vtakne vanj sto mark, katere je držal v roki.

"To sem dvignil po potovki iz hranilnice; mislil sem, če bi vam mogel kaj posoditi," pravi godrnjače.

Občutek velike sreče je navdal Roberta, občutek, da je pri dobrih ljudeh.

Še tisti večer je šel z Gottliebom h krojaču, da bi naročil novo obleko. S slovesnim občutkom je stal mirno in ravno, kot srečen otrok, ko mu je meril krojač.

Prihodnjo nedeljo obleka še ni bila narejena, zato je ležal Robert popoldne zopet v postelji, naslednjo nedeljo je pa že imel nedeljsko opravo.

S pobožnim občutkom v srcu jo je oblekel, nato pa stal čisto tiho in oči so se mu svetile.

Zdaj je dostojen človek! Ta nova obleka obdaja njegovo telo kot varujoč ščit proti mnogemu, kar mu je bilo sovražno v življenju.

Tako je stopal počasi kakor z Bogom spravljen, kakor čisto nov človek po stopnicah.

Spodaj je dobil Loro. Tega si je želel.

Dobrohotno ga je ogledovala, hvalila, da si je to preskrbel, ga obrnila krog in krog in tipala njegovo ovrtnico. Nato pravi, da gre zdaj takoj lahko z njo v cerkev, češ da je že na poti.

Robert pripomni, da mora pač prej Kristino poiskati in se ji predstaviti, ker pa Lora ni hotela čakati, je šel z njo.

Bilo je nekega drugega jesenskega dne. Nebo ni bilo solnčno in zemlja ne svetla.

"Stražnik," na griču, samotno drevo, ki je zrlo čez dolino, je zgubilo zadnje listje. Plesalo je okoli debla, drugo je zletelo daleč proč, le nekaj malega ga je še ostalo zvestega, ki se je pritiskalo ob vzhodju k materinemu telesu.

Mrzlo je žvižgal veter čez polje. Težek, zgoden mraz je prišel in zavlil gore v mraz, le posamezne kapljice so padale kot mrzle, jezne solze skozi zrak.

Vrane so pele svojo roparsko pesem. Vsi žužki, ki so že napol spali v zimskem snu, so jo slišali, da so se tresla nežna telesa.

Daleč kje se je slišal semtertja kak strel kot znamenje zmage in smrti.

Potem je bilo zopet vse tiho in mrtvo.

Kdor je bil sam, se je prestrašil in bojazen se ga je lotevala v ti globoki zapuščenosti. Če je slišal, kako drdra onstran gričev vlak, je želel, da bi se popeljal z njim v prijaznejša, svetla mesta.

Mesta ne poznajo letnih časov. Zaprla so se pred strahotami in radostmi narave.

Nekdo stopi na griček in se usede k vzhodju divje češnje. Roke ima uprte v tla in poveša glavo. Njegov obraz je žalosten. Ob vzhodju griča delajo pridni ljudje. Repo nalagajo na velik voz. Ne briga se za nje, komaj se ozre tja nejevoljen. Ne veselega ga tudi goreči kresovi na polju, ki rdče obsevajo rjave griče.

Če sploh kdaj dvigne glavo, gleda na cesto, ki vodi iz vasi in se zgublja v megli. Težek vzdih se mu izvije iz prsi in oko strmi.

Dr. Friedlieb, ki je malo pozneje prispel z druge strani na grič in zagledal moža, se nasmehne, se podpre z rokami ob boku in zakliče:

"Hej, Steiner! Podčastnik! Tako mogočno žalostno sedite tukaj kot Napoleon pri Probstheidi! Kaj delate tukaj?"

"Nič!" pravi Steiner s trudnim zamahom.

"Nič?! — Nič je dobro! — Nič je prav!"

Železniška nesreča v Rimskih toplicah.

Škode 250 tisoč dinarjev.

Dne 8. m. m. ob 14.15 se je pripetila v postaji Rimske toplice velika železniška nesreča, ki je sicer imela za posledico veliko materialno škodo, ni pa zahtevala nikakih človeških žrtev.

Tovorni vlak št. 782, ki se je umaknil v tej postaji osebnemu vlaku št. 724., je po pasiranju slednjega izvozil iz 3. tira v smeri proti Laškemu. V sled tega bi moral obstati iz smeri Laškega prihajajoči tovorni vlak št. 773II pri uvoznem signalu. Ker pa je vlak 773II prejel uvozni signal v legi stoj, je prišlo v km. 360.-395 do oplaznenja vlakov 773II in 782. Posledice so bile strašne; razbitih in razmetanih je bilo 7 vozov. Izmed teh 5 praznih, 2 pa naložena s premogom. Razventega je bilo neznatno poškodovanih še 9 vozov. Oba tira sta bila zastavljena in radi tega se je preko nezgodnega mesta vzdržalo osebni promet s prestopom potnikov. Oseboju pomožnega vlaka, ki je ob 16. uri pripeljal z Zidanega mostu, se je posrečilo ob 23.35 oprostiti en tir, na kar se je na progi Rimske Toplice-Laško otvoril enotirni promet. Drugi tir očisti oseboju pomožnega vlaka iz mariborske delav. do 13. nakaar je bil dvotirni promet zopet odprt.

Na nezgodno mesto tekom večera došla komisija je ugotovila, da je nezdgo pripisati nepravilnemu zaviranju tovornega vlaka št. 773II. Radi tega je bilo strojevodji nemogoče vlak ustaviti pred uvoznim signalom.

Naravnost čudežno je, da se je rešil vlakovodja vlaka 773II. Med rokovanjem zavore na službenem vozu je skočil iz vlaka en trenotek preje, ko je bil njegov voz popolnoma zdrobljen, medtem ko je strojno osobje ostalo med razvalinami nepoškodovano.

Materialna škoda se ceni na pol milijona dinarjev.

Nočni in jutranji vlaki vozijo od nezgodnega mesta s precejšnjimi zamudami.

Nevaren zločinec prijet. Pred kratkim je bil na kolo-

dvoru prijet neki mladenič, ki se je brez voznega listka pripeljal iz Zagreba. Pri zasliševanju je zašel mladenič v razna protislovja tako, da je obstojal sum, da gre tu za nevarnega vlomilca. Nadaljna poizvedovanja so ta sum opravičila. Ugotovilo se je, da je mladi mož že dolgo časa zasledovan od zagrebske policije radi številnih v Zagrebu izvršenih vlomov.

— Atlanta, Ga. — James L. Parks, bivši poštni uradnik star 47 let, je bil v Atlanta aretiran in v spremstvu detektivov odpeljan proti Chicago, Ill., kjer ga najbrže ni nič kaj dobrega čakalo, ker ni moral strpeti v vlaku in izstopiti na postaji in sicer pri vratih; pač pa je že v bližini Jonesboro, Ga., ko je vlak najhitreje vozil skočil skozi okno in odnesel pete. Aretiran je bil radi sleparstva.

V SLUŽBO SE SPREJME fant, ki je dopolnil 16. leto in ima veselje do tiskarske obrti. Katerega veseli se naj zgleda v tiskarni Edinosti.

A. JANICKI TAPETAR

Popravljam vse vrste pohištva zanesljivo in po zmernih cenah.

Poizkusite in prepričali se boste. 1758 S. Wood St., Chicago, Ill. Phone: Canal 0151.

R. PAWLOSKI

Slovenski fotografist Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost! 719 No. Chicago St. JOLIET, ILL.

JOS. MURN

SLOVENSKI ČREVLJAR 1011 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

ANTONIJA RIFEL

MIDWIFE 522 Broadway St. Phone: 2380 JOLIET, ILL.

GRDINA IN SINOVI

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD 1053 E. 62nd Street CLEVELAND, O. Randolph 1881.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunan in znotraj, pokladam stenski papir. Phone: Canal 0490.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR., CHICAGO, ILL. Phone: CANAL 6319.

Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO KJE DRUGJE, TO NAREDIMO TUDI MI! TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglasa. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A.S. EDINOST

ki zabaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vspesno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Vsem onim, ki so povpraševali po knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK KNAJP

sporočamo, da je ta knjiga zopet izšla in smo ravno kar dobili večjo zalogo iz starega kraja ter je vsem na razpolago.

CENA NOVI KNJIGI JE \$1.50.

Pošljite naročilo takoj na:

KNJIGARNO EDINOST,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Delavec! Sleherni dan se vprašaj

ALI REDNO PLAČUJEM

ALI REDNO ČITAM

ALI REDNO DOPISUJEM V

ALI ZADOSTI AGITIRAM ZA

AMERIKANSKI SLOVENE IN EDINOST

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET